

Meremees ja Meremission.

Reemissions

RA

Besti Meremissioni-sõprade

:: Ühenduse kirjastus. ::

Ar 911
Meremees

AR

Fr. R. Kreutzwald
ant. ENSV Riiklik
Raamatukogu

56542

Meremeestemissioni ewangelium.

Meremeestemissioni ewangelium, — isesugune nimetus ewangeliumile, ehk mõtleb mõni. Kas meremeestele peab isesugust ewangeliumit kuulutatama, ja mida see „Meremeestemissioni ewangelium“ pakub? See küsimus on tühine. „Mina tahan Jehowa armutöösid kuulutada“ (Jes. 63, 7) — on ühine, kõikide ewangeliumikuulutajate tunnus sõna. Sest kõikidel meil, Lue Seaduse lastel, on ühine Isand ja Lunastaja, ja ühine ewangelium, mida niihästi maal, kui merel tarvitatakse. Mispärast tahame aga siiski „Meremeestemissioni ewangeliumist“ kõneleda?

Sellepärast, et meie meremissionist lahus, muu missioni kõrval, kõneleme.

Juba kogunigi isesugused on meremissioni kuulutamise paigad: suur ja awar meri ning küsatuserikkad sadamalinnad. Neis paikades ei kuuleks meremees ja rändaja sõnagi eneste maisest ja taewasest kodust, kui mitte meremission nendes paikades seda ei teeks.

Meremissionil on ka oma isesugune töötamisewiis. Meri on isesugune, kindlast maast eraldatud maailm. See õpetab oma elanikkudele peaaegu oma isesuguse keelegi. Meremeeste sõnawara ja kõnekäänused ei õpita päewa ega lahega. Kui aga õpime meremeestele Kristuse ewangeliumit nende omas, merekeeles, kuulutama, siis oleme palju wõitnud. Nõnda wõib meremission ewangeliumit meremeestele otskohesemalt ja omasemalt kuulutada.

Reegi meremisõioni tööline kirjeldab oma isesugust „tegelikku kuulutamist“ järgmiselt: „Kui mina meremeest uulitsal näen, juhin mina oma käigu otsekohese tema poole. Suhtumisi on tema mind juba waremalt tundma õppinud. Tema seab oma sammud paremat kätt, et minust mööda peafeda, mina pööran jälle filmapilt pahemat kätt, nõnda saame meie ometegi kokku.

„Tere, sõber!“ On lühikeseks sissejuhatuseks, pikemat ei lähe tarvis.

Mina annan temale kaardi, kust tema kiriku ja lugemiseaali adressi ja aega, millal jumalateenistusi peetakse, lugeda võib, ja ütlen, et tema on kirikusse ja lugemiseaali südamest „tere“ tulemast.“

Peale selle küsin temalt: „Sõber, kas armastad Teesust?“ Väi jälle: „Oled sina oma südame Kristusele andnud?“ Veel mõned sõnad jätkuks juurde, ja nõnda pääsen mina oma jutluse esimesesse osasse.

Mina pistan sõrme tema kättenud kuue auku, waatan temale julgeste otsa ja küsin: „Kas mitte Kristus poleks sinule parema kuue andnud, kui sina teda oleksid teeninud?“

Nüüd järgneb teine osa. Juhin mehe tähelepanemise tema määrdinud särgi peale ja küsin: „Kas sellel isandal, keda sina teenid, ei ole mitte warandust, et tema sinule puhtama särgi võiks anda?“

Meremehe põsed lõõwad punetama, kuid sõnagi tema suust ei tule kuuldawale.

Nüüd järgneb kolmas osa. Annan temale nõu, et ta oma käe taskusse pistaks. „Palju sinul raha on, sõber?“

„Õpetaja on ninakas,“ arwab tema, aga minu pealekäämise vastu ei või tema midagi. Tema peab tunnistama, et minul õigus on. See isand, keda tema raske

töö ja waewaga on orjanud, kellele tema oma nooruse kaunima aja, oma terwise ja waranduse on ohwerdanud, see isand on temalt kõik rööwinud. Ja see isand on temale ainult seda jätnud, millest meremees kunagi ei ole lugu pidanud, nimelt rahutuma ja rõhutada südame, mille hukkamõistwat häält tema ialgi ei wõi waigistada.

Nüüd tuleb lõpusõna. Ummar meremehele nõu, et tema Kristuse teenistusesse astuks, kes patud andeks annab, kõik wead parandab ja õnnetuma õnnelikult teeb

Umbes sedawiisi saab meremeeste-õpetaja sagedaste uulitsatel ja sadamates kuulutada.

Silmame tema tööd näituseks Hamburi sadamas, kus temal alati wõimalusi on Kristusest ja tema armust tunnistada. Meremissionsi-õpetaja taskuraamatus on näit. järgmine kirjutus: „Alustasin laewa. Istun, nii kui harilikult, meremehe kastile, laewa keulawarjus. Rutsusin meremehi kirikusse ja püüdsin neile näidata, kui hea Jumal neile on olnud. Tema oli õnnelikult neid üle määsawa mere kandnud. Tema soov on ka siis, et meremehed sadamas olles oma waba aega dieti ja kasulikult tarwitaksivad. Sissee tuli laewapuusepp. Minu raamatukotti nähes arwas tema, et mina uurisid müüin. Mina pidin seletama:

„Uurisid minul ei ole müüin, aga mina pakun teile jumalafõna. Seda tarwitame meie kõik, kui õnnelikult elada ja rahulikult surra tahame.“

„Noh, see on hea,“ ütles puusepp, ja kutsus mind enesega kaasa. „Seal tüüri juures on meie laewa tüüri-mees, tema on wana kogunud usumees.“

Mina läksin temaga, ja tabasin tüürimehe. Tema oligi sooja südamega usklik, kellel elu Kristusega näitas pea-asi olema. Kui olime wähe aega Jumala armulisest

juhatamisest ja sellest kasvatamisest kõnele tud, kuidas Jumal oma lapsi kasvatab, langesime kolmekesi põlvili ja kiitsime Issandat. Puusepp oli otsija hing, kes Issanda rahu igatses. See oli õnnistatud tund.

Sedawiisi ja veel mõnel muul moel töötab meremission uulitsatel ja sadamas.

Haigemajades, kus harutihti meremehi on, peab surm oma lõikusi. Seal igatseswad paljud igawest Jumalat. Hamburis oli haigemajades aastal 1905 kuus sada põhjamaade meremeest. Nende hulgas muidugi hulk eestlasi, kellede järele keegi ei küsinud, ega ükski Jumala armust sõnagi ei wõinud ütelda. Ei olnud meremeesteõpetajat ega missionäri, kes nende keelt oleks oskanud. Eesti meremehed on wäljamaal haigemajades üsna üksi, ilma kristliku sõpradeta.

Kuidas muude rahwaste meremeestega lugu haigemajades on, sellest näitus:

Aastal 1905 oli Hamburi haigemajas kaua keegi wana Soome meremees. Palju oli tema oma pika eluaja jooksul näha ja tunda saanud. Mitu korda oli tema patuporisse wajunud. Uga Issand oli ikka tema kannul käinud ja tema südameuksele koputanud. Pikal, tühijelt kulunud elukäigu õhtul jõudis tema tiiskusetõwest murdunult haigemajasse. Kui Soome meremeesteõpetaja esimest korda tema woodi äärde astus, mõtles meremees, et õpetaja on eksinud. Meremehe meelest näis see wõimata olewat, et wõõral maal, kodumaast kaugel, keegi teda waatama tuli. Kui tema kuulis, et wõõras Soome meremeesteõpetaja on, kes suure haigemaja hulga haigete seas just teda, soomlast otsinud, et temale elusõnast kõnelda, hakkas wana meremees nutma.

„Mina ei ole seesugust armastust kudagi teeninud,“ ütles meremees.

„Aga Õnnistegija armastab teid, ja tahab, et teie just nüüd haigewoodil olles, oma südame temale annate,“ vastas meremeesteõpetaja. See oli meremehele küll tuntud kõne. Sedasama oli tema ka leeriskäies kuulnud. Kuid nüüd liigutas ewangelium teda koguni isesuguse väega. Nüüd see nagu ei sallinud enam mingisugust wastuwaidlemist. Õpetaja kõneles temale veel Jumala armust Jeesuses Kristuses ja jättis lõpuks haigele meremehele Uue Testamendi, et tema isegi waihetel tundidel seda loeks.

Nõnda ligines hea karjane lammast, kes kaugele kõrbesse oli eflinud. Lammast oli wäsinud. Surma pimedus hakkas ka juba tema ümber kogunema, ja tema ei wõinud enam muud teha, — kui Jeesuse Kristuse armu wastu wõtta. Mõni filmapilt enne surma tunnistas tema julgeste ja rõõmsaste õpetajale, kes teda jälle oli waatama tulnud, et tema Õnnistegijat oli leidnud ja õnnelikult surma oodata wõib.

Aga meremeesteõpetaja leiab ka kõwasid, murdmata südameid surmasängidelgi. Jumalat paludes ja tema peale lootes, läheb tema aga jälle ja jälle seesuguse haige juurde. Tema loodab, et külm jää meremehe südame ümbert fuisi sulama ja haige armu igatsema hakkab. Wahest läheb lootus täide.

Meremission töötab wangimajades. Sagedaste saab meremeesteõpetaja wangimajades käia. Sealtki leiab tema oma maa mehi. Aastal 1905 oli Hamburi wangimajades üle 100 põhjamaade meremeest. Osa neist oliwad eestlased ja soomlased. Wangimajades saab meremeesteõpetaja suurel mõõdul inimeseelu warjufülge tundma

õppida. Sealt leiab tema hädalisi, murdunud südameid. Suurem osa meremestest on wangi wägijookide mõjul sattunud. Teinekord läheb õpetajal õnneks neid sealt päästa, kes sinna süütalt on sattunud. Nõnda juhtus näitufeks umbes wiis aastat tagasi Hamburis.

Reegi meremees, kes Inglise ega Saksa keelt ei osanud, sai Inglise aurulaewal koha. Laewa teine tüüri-mees ja puusepp müüsiwad üheskoos salaja laewa waseft tarberiistu ja kõisa Juudi kaupmehele. Ülekohus tuli awalikuks. Otsiti süüdlasi. Mõlemad süüdlased tunnistasiwad walet: nemad olla näinud, et laewa noorem meremees on nimetatud asjad maale wiinud. See meremees, kelle wastu walet tunnistati, pandi kinni ja wiidi Hamburis, kuhu laew tuli, wangi. Wõime arvata, kui õnnetu süüta meremees nüüd oli. Wäljamaa wangimajas, üksi muulaste maal abita olles, leidis tema senese päris wäljapeasemata hädaohus olewat. Kord uuriti juba asja, kuid tema ei osanud saksaakeelt ega wõinud siis ka enese eest kosta. Kui tema uurija juurest jälle wangikongi oli wiidud, langes tema seal põlwili ja palus Issandalt enesele abi. Justkui wastufeks palwe peale, awati wangikongi uks. Meremestõpetaja tuli teda waatama ja kõneles temale Kristuse peast wast wäest. Wangi silmad hakkasiwad rõõmu pärast särama. „Minul on siis ometegi sõber peastja olemas,“ mõtles meremees. Tema awas oma südame õpetajale, kõneles oma elust ja küsis lõpuks, mis pärast teda wangis peetakse? Ise ei teadnud tema selleks weel mingit põhjust. Õpetajalt sai tema alles seda kuulda. Waras ei ole tema millalgi olnud. Tema palus õpetajat omale asjaajajaks. Õpetaja, kes kohe märkas, et mees süüta oli, hakkaski asja ajama. Ühi sai teise käände. Wiimaks tunnistasiwad

füüdlased oma füüteo. Ühes astusiwad meremees ja õpetaja rõõmsalt wangimajast wälja.

Mõnigi ärakadunud poeg on alles wäljamaa wangimajas õpetaja nõuandmise peale piibli awanud ja sealt enesele kurbtuses troosti leidnud.

Meremission töötab jooma- ja lõbupaikades. Palju on meremissionäriil ja õpetajal tööd kõrtsides, lõbupaikades, mängupõrgudes ja meremeeste wõmajades. Nendessee paikadesse minnes on just kui lähesid „põrgusse“, on keegi ütelnud. Nimetud paikade isandad on mere missionile wihased, sest et meremission meremehi neist paikadest päästa püüab. Kirumised on terwituseks õpetajale, kes nendessee paikadesse läheb. Meremissioni ajaloos on sündmusi, mis teawad mõnda nimetud paikade asjameeste kurjusest kõneleda. Rõigest sellest aga ei tohi meremeeste õpetaja hoolida. Tema peab oma kohusid täitma. Tema peab ewangeliumi nende juurde wiima, kes lõbumajades ja mängupõrgutes aelewad. Armastusega peab tema neid kirikusse jumalafõna puhastawa mõju juurde kutsuma.

Kõrtsidega ühenduses on häbielu-pesad. Nende pidajad maksawad määratud protsentid kõrtsmikudele meremeestelt saadud tuludest. Neid salaurkaid peab meremissionitööline tähelepanema, kui tema „merepoegi“ otsimas on. Tema ei wõi kõrtsmiku esimese wastusega rahule jääda, sest see wastab harilikult nõnda: „Minu juures meremehi ei asu“. Meremissionär peab sügawamale tungima. Hoolega peab tema oma asja ajama. Lugematad on need korrad, mill tema siiski ühel ehk teisel wiisil teada saab, et kõrtsmiku juures meremehi elamas on. On tema seda teada saanud, siis ei tohi tema kõrtsist enne lahkuda, kui ta oma mees-tega on kõneleda saanud. Raske on kirjeldada, mida salaurgastes film näeb ja kõrw kuuleb: wägijooksid,

purjus meremehi, langenud naisa, wandumist, karjumist — ühesõnaga kõigesugust jõledust ja roojust. Sinnagi peab ewangeliumi-walgus tungima. Need on raskeid käigud, — aga wäga tarwilikud.

Seal ruttab meremissionar konsulaati. Mis tegemist temal seal on? Konsulaatis saawad meremehed oma palka kätte. Aga meremeeste rahal on mõnda ootajat. Karjade kaupa kubiseb konsuli ameti-paiga ümber igasuguseid saagiwaaritsejaid. Mis nemad tahawad? Wasta, sina meremees ise. Ütle sina, mida nemad tahawad? Nemad tahawad meremehe raha, tema raske töö wilja. Meremees, kui sina weel laewa peal sadamale lähenesid, mõtlesid sina: ainagi seekord saadan mina oma wana emale raha. Aga nüpea, kui sina nende kiusajate kätte sattusid, unustasid sina ema ära ja sinu raha kadus runuarite tasku. Mis on sinul nüüd omale jäänud?

Rahutu, purew südametunnistus. Et oma abi meremeestele pakkuda, ruttab õpetaja konsulaati.

Wõimalikult on tema juba neid meremehi sadamas näinud, kes palka saawad. Tema tunneb need ära. Tema teab ka, et mitmel neist kodumaal wanad wanemad on Teistelt ootawad abikaasad, lapsed ja muud omaksed abi. Sellepärast on missionitööksilisel suur rutt konsulaati minna. Ja kui tema on sinna jõudnud, otsib tema oma kodumaa meremehi, seletab neile, kuidas kiusaja wäljas walwab ja kui hõlpsasti nende raha kiskujate tasku wõib kaduda. Aga ka sedagi aega tarwitab meremissionitööline kasulikult. Sealgi püüab tema meremeestele ristilöödud ja ülestõusnud Päästja ewangeliumist kuulutada.

Mida enam meremeestele meremission on tuttavaks saanud, seda enam on ka nemad meremissioni abi tarwitama hakanud. Seda tõendab näit. seegi, et wiimase wiie

aasta jooksul on Soome meremehed palju peale miljoni marka raha meremissioni läbi kodumaale saatnud. Peale selle on veel sellesama aja jooksul peale miljoni marka meremeeste raha pankadesse pandud. Ilma meremissionita oleksivad need miljonid väljamaa sadamates kõrtsmikkude ja häbinaiste taskudesse kadunud.

Weel palju enam võiks meremeeste raha päästmiseks teha, kui meremission enam rahalist toetust kodumaalt saaks. Siis võiks meremission enam tööhõudusid välja saata.

Seega oleme juba mõndagi meremissionist ja tema tööst tähele pannud. Kuid sellega ei ole veel kõik meremissioni tegemused välja üteldud. Siin otsib õpetaja meremehele asupaika. See ei ole kõige kergem töö. Iseäranis palju jooksmist on nendes linnades, kus veel kristlikku meremeestekodu ei ole. Seal püüab õpetaja meremehele teenistust leida. Lugemisesaalis ja haigemajas talitab tema kirjawahetust meremeeste ja nende omaksete vahel. Lugemisetoad on meremeeste postkontorid, kus aasta jooksul meremehed omaksetele tuhandeid kirjasid kirjutavad ja kust nemad neile saadetud kirjad kätte saavad. Alastal 1906 saadeti Soome meremissioni läbi meremeestele 11,000 kirja.

Iseäranis palju tööd on meremissionil kadunud meremeeste otsimisega, kellede järele nende omakset päriwad. Sagedaste leiabki meremission waewarikka otsimise peale otsitava. Siin on jälle võimalus Kristusest tunnistust anda, niihästi meremehe omaksetele, kui ka meremehele enesele.

Meremissioni lugemisesaal on igal õhtul meremehi täis. Seal on meremissionitöölised nende seas. Nemad westawad meremeestega juttu, loewad jumalafõna; peale selle lauldaske ja palutakse seal. Pühapäewadel ja paar

lorda nädalas kogub meremission meremehi kirikusse jumala-
fõna juurde. Muudel jumalariigi töölistel on harwa
nõnda palju tegemist, kui meremissioni töölistel maailma
sadama-linnades. Neil on rohkeste võimalusi eneste
võimist tarvitada ja täiendada. Igalpool, kus seda tööd
wainus ja tões tehtaife, on fellel tegewusel wennalik
ligitõmbawus iseloomuks, mis meremehi enese poole weab.
Ja see on meremissioni elutingimine selles tegewuses.

Elu merel! Kui tarwilik on, et sealgi ewangelium
mõjule pääseb. Hirmsad on tormid merel, kui wihased
laened wõimsalt wisklemaid laewu woogude alla peidawad,
ehk selle wastu weeluseid kiwa paistawad. Sagedaste
purustawad suured laened ja karid laewu. Mehed, kes
nõnda woogudesse waowad, püüawad oma elu purustud
laewa tükkidel päästa. Sagedaste ei kuule keegi neid.
Surmahirmus ja meeltheites wõitlewad nemad furma
wastu. Ja furm lendleb tormi-tiivul wahutawa weewälja
kohal. Iseäransis just seesuguste furmatundide wastu
peab meremission meremehi warakult walmistama.

Sagedaste saab meremissioniõpetaja oma kodus
merekõnne wastu wõtta. Nende pörutawad jutustused
sellest Issandast, kes tormis ja furmaski weel kadunud
poegade südamestele koputab, neid meeleparandamisele
kutsudes, jutlustawad meremissioni õpetajale Jumala
armastusest. Meremehe enese peafemise lugu wõttes, on
meremissioni õpetajal hõlbus asi meremehele jumala armas-
tusest tunnistada. Nemad saiwad Issanda tööd näha ja
tema imet meresügawustes. Saaw. l. 107, 24.

On reis õnnelik olnud, siis on põhjust, et tänu
südamed täidab ja Jumal kiitust saab. Rahulikul, wai-
fetel päewadel on elu merel üksluine ja igaw. Uga rahu-
likud tunnid pakuwad tõemeelsele inimesele wõimaluse

iseenele läbikatsumiseks. Just niisama kui tormid ja häda-
ajad, küpsetavad waitfed tunnid ausameelse inimese
usuelu.

Keegi usklik kippar kirjutab waitfetest tundidest muu
seas järgmiselt: „Sagedaste olen üksikoleku raskeks tund-
nud, ja et meie, meremeeste osa elus raskem, kui muudel
on. Uga meie, merepojad, peakšime Jumalat waitfete
tundide eest tänama — neil aegadel on meil aega wah-
korda Jumala ja meie wahel uurida ja endid tundma
õppida. Kui teistsugune on meie aja suurlinna-elu orjade
lugu! Hommikust õhtuni peawad nemad „waljastes“
olema. Nende elu kaub kui uni. Märkamata saab nende
elupäewade mõdet täis, ja nende hing peab walmistama
kõrge Kohtumõistja ette astuma. Harwa waatawad mere-
mehed oma elu seefuguses walguses. Kui nemad kaugel
wõõramaa sadamates maale astuwad, kuhu emafilmi oma
lapsel elu ei ulata nägema, otsiwad nad mereelu waewade
tasu roojastest lõbuelu maitsemistest. Umbes 25 aastat
tagasi kirjutas keegi meremeesteõpetaja Hamburis: „Kui
lahtiste filmadega meremeheelu kurba käekäiku ja alatuma
lõbuelu tagajärgešid waatlen, saab see äratundmine minus
ikka kindlamaks, et meie meremehi mitte mereelu oma
raskuste ja hädadega ei riku, waid jumalakartmata elu,
mida nemad maal olles peaaegu on sunnitud elama“.

Rõõmuga peab nimetama, et wiimase 2 aasta jookšul,
ehk peaašjalikult just meremissionsi mõjul, on meremeeste
elu waimliselt ja aineliselt palju paremaks muutunud.
Karskuse- ja kõlbluseaated on meremeestes juurduma haka-
nud. Jumalakartus on edenenuš ja sügawamale oma
juuri ajanuš. Uga fiiški on weel palju teha. Keegi
õpetlane, kes mõni aeg Hamburis õpereišil elas, kirjutab
oma elunähtustest muu seas:

„Eõitsime Hamburi alewisse, mida täie õigusega inimese madalate himude pesapaigaks wõib nimetada. Eht küll aeg hiline oli, põlesiwad siiski igal pool elektrituled ja suured inimeste salgad liikusiwad edasi — tagasi uulitsatel. Sooned nende uulitsate ääres on iseäranis peened, nii et kõige uhkemadki inimesed neisse usaldawad minna. Igalt küllelt kuulufse orkestrimänguhelid. Aga kuhu laenetas see uulitsatel hulkum inimestemerid? Kas koju? Ei! „Varietee“, „Tiwoli“ seefugused on paikade nimed, kuhu inimesed hilisel õhtul ruttawad. Ühe ukse kohal uhkustab nimi „Eeden“. Ei see ole miski ilmsüütuse paradüüs, waid porine patupefa. Meie seisatame kahe samba juures, millede pealt loeme: „Bene nobis“. Meie saatja seletab: „Siin on kahe linna raja, Hamburi ja Altona“. Kõige hullemas kuulsuses olewad joogi-keldrid on kahel pool raja piiri. Need on meelega piirile paigutatud. Sakka politsei kedagi kurjategijat tagaajama, siis on hõlbus joogipaikade tagauste kaudu üle piiri põgeneda. Hamburi politseil ei ole Preisi pinnal enam midagi ütelda.

Läheme edasi. Ruskil suuremas „Tiwolis“ on kallemine olnud. Korrapidajad talutawad süüdlasid; inimeste hulk waatab ja naerab. Kuid kuule, mis see on? Kärisew tantsumäng. Mees maksab sissepääsemise eest 10 pfennid, naesed pääsewad muidu.

Klaasid kõliseswad, suits täidab õhu. Nõnda otstakse joogipaikades uue päewa raskuste jaoks terwist ja jõudu. See kõik siamaale on alles weel õõsiste huwide algus. Inimeste-jõgi woolab edasi. „Waesed mehed ja naesed! Sumal hoidku meie südameid ja meeli!“ Kuulsin mina, kui minu kaaslane waitfelt palus. Meie ei wõinud aimatagi, kui kaugele siin häbematus kujuneb. Häbi rikti-rahwale, kes sarnast roojust sallib!

Noormees, sina, kes just siis, kui meie sinust mööda läksime, tundsid pordunaese kätt oma kaela ümber hakkama, sina olid meremees. Sinul oli küll mitu kaaslast, aga mis aitab see sind? Kuidas saab sinu käsi käima, kui sina porduteedel kõnnid? Dige armastus ei võrflu ilmaški seesugusel maapõhjal.

Ühe lühitese uulitsa ääres oli igas majas lõbupait. Ka teised selle alewi uulitsad oliwad neid kubinal täis. Neil on uhted nimes: „Seitsmes taewas,“ „Taewa wärawad“ j. n. e. Kõrtsisid üksi on Hamburis üle 4,000. Nende uksed on ööd ja päewad lahti.

Uastal 1906 oli keegi joomamaja teener oma isanda raha 50,000 mrf. nõnda ära warastanud, et omanik sellest midagi ei märganud. Kui teener sellest kõrtsist lahkus, äratas tema kirstu raskus kõrtsmiku tähelepanemist — see tõi pettuse päewawalgele. Porduelu õitseb, wägijoo- gid möllawad. Ja üleüldine arwamine ning ametnikud on sellega rahul.

Nõnda oleme siis näinud, et meremissioni ewangeliumil oma ise-pait, wiis ja tuum on. Meremissioni ewangeliumi kuulutamise wahetord üleüldise Jumalariigi kuulutamise wastu on seesama, mis meremissioni wahetord sisemise-missioni wastu on. Meremissioni ewangelium on tingimata tarwilik. Kõlaga see siis suurema wäega ja soojusega, ning juhatagu see palju merepoege Jeesuse Kristuse osasaamisesse!

Armastus sunnib.

Meremissionitööd sunnib meid kristlik armastus tegema. Meist hädaohtudest ja langemistest, mis meie mere- mehi wõõrastes sadamalinnades ähwardawad, ei ole rahwal

kodumaal palju teada. Elektrisõnum ja post toovad meile küll palju mitmesuguseid teateid väljamaadelt, aga meie laste kõlblisest õnnetusest ja hädadest waitivad need harilikult. Minult wana, oma lapsepärast muretsem ema, kelle süda fagedaste kurbtuses lõhkema kipub, aimab uduselt, mis selle põhjuseks on, et tema ainuke, armas poeg oma ema on äraunustanud. Meremissiooni õpetaja teab selle põhjust selgeste. Aga temagi hääl ei kosta kaugele.

Ras mitte meremeeste hädakarjatused ja appihüüdmised, mis tormiselt merelt ja sadama-linnade kiusatuste keskelt meie kõrwu kostawad, ei ärata meie südames wägewat wastukõla ja ohwimeelset armastust meie meremeeste vastu!

Suure Inglise meremissiooni ühifuse „Missions to Seamen'i“ sekretär Mr. N. Dawson ütles Soome meremeestest muu seas järgmised sõnad: „Soome meremehed on kaua meile eeskujuks olnud, mis elusse ja jumalakaratusesse puutub. See tuleb minu meelest Soome meremissionist, kes wõõrastes sadamalinnades nende järel käib.

Üleüldse arwan mina, et põhjamaad saawad siis eesotsas käima, kui pühapäewa töö kautamine ja jumalateenistuste pidamine laewades otsustamisele tuleb.“ Teise suure Inglise meremissiooni seltsi „British and Foreign Sailors Society“ sekretär Mr. E. Matthews ütleb muu seas: „Soome meremehed on paljude ja suurte kiusatuste keskel väljamaal. Wõõral maal sattuwad nemad mõnesuguste inimestega kokku, kes nende peale kahjulikult mõjunud. Mina näen fagedaste soomlast Londoni ida-osades würgalt kõrtsides käimas. Mure täidab südame mõteldes, et mitmed neist patu pahemate pesadeni jõuawad ja seal ihu ja hinge poolest hukka lähewad.“

Nõnda kõnelewad asjatundjad Soome meremeestest. Eesti meremeeste lugu on weelgi halwem, sest kõlbline elu Eestis üleüldse on halwem kui Soomes. Kodumaal juba on eestlane harjunud wõrdlemisi enam, kui soomlane see-fugust nägema ja elama, mis teda hõlbfaste langema wiib. Pealegi on soomlastel laialt töötaw „Soome Meremissiooni selts“ mis kõik teeb, mida ülepea meremeeste heaks teha wõidakse. Soomlastel on omad meremissiooni-kirikud, missioonijaamad, lugemisetoad, ajakiri ja kirjandus meremeeste jaoks, meremissiooni-õpetajad, missioonärid, ja nende abilised. Kõik on seks, et oma kodumaa mehi wäljamaal langemiste eest hoida ja neid, kes langenud jälle tõsta. Sammati, kui soomlastel, on teistelgi rannarahwastel oma meremissioonid: sakslastel, inglastel, rootslastel, norralastel j. n. e. Eestlastele ei ole seni mingisugust korraldatud tuge kodumaalt pakutud.

Seda enam aga on wõõrad rahwad meie meremeeste heaks teinud. Soomlased on juba aastate kaupa meie meremeestele ulualust eneste missioonimajades pakkunud ja meie meremeeste raha Eestimaale saatnud. Inglise on eestikeelseid Testamentisid ise meie meremeestele jaganud ja soomlaste kätte neid eestlastele jagamiseks andnud. Norralased ja rootslased on meie meremehi wahest oma meestega ühes meremeeste-jõuludõtutele kutsunud ja neile jõulukingitusi kinkinud. Kuid iseenesest mõista ei wõi muude rahwaste meremissioonid seda ikka teha. Waid meie eneste kohus on ka juba midagi korralikku meremissiooni põllul teha. Meie meremeeste ihulik ja waimulik häda nõuab meie armastust.

Uga ei ainult nende häda, waid ka meie eneste tänu-tundmine peaks meie armastust nende wastu äratama. Meremehed on ühisõidemeks meie kodumaa ja wäljamaa

wahel. Nende waheldusel saame meie palju, mida meie elu ja olu wäljamaalt tarwitab. Meie tõusew põllutõõsus saab põllutööriistafid, kaubandus hulga kaubaaineid j. n. e. Meie kodumaalt weawad meremehed meie maa faadusi wäljamaale. Ilma meremeesteta jääks meie elu kängu.

Meie wõlg meremeeste wastu on wana. Meremeestemissioni ewangelium on selle wastu noor. See nõuab meie armastust. Ainult tõsine armastus wõib missioni tööd teha. Ewangeliumi tuum on tõsine ja tegew armastus kus see wägewaks elujõuks on kujunenud, seal lausub süda prohwetit wiisil: „Mina tahan Issanda armutöösid kuulutada.“ Kui Jumal on meie südames „mina tahan“ põlema panna saanud, siis on missionitöö meie südames õigele alusele asetatud.

Selles armastuse nõudmises on ruumi wanemate ja kodumaalisel armastusel. Aga kõigepealt on see loomulikult kristliku armastuse nõudmine.

Sina, isa ehk ema, mõtle, et sinul poeg merel on. Kas ohwerdaksid siis sina midagi tema heaks? Järgmisest lookesest ehk on sinul midagi õppida. Kuski ujumise-afutuses lagunes korraka teade laiali: keegi laps on wette kukkunud. Seda kuulis ka keegi noor ema. Armastus täitis tema südame ja noole-nobedusel jooksis tema randa. Wiimasel filmapilgul läks temal korda last wenesse tõsta. Serwe peastmissetöö tegi tema teadmata, kelle oma see laps on. Mida tundis aga ema süda, kui tema ärewusest ärgates märkas, et see oligi tema oma laps. Oleks temagi nõnda kui mõned muud mõelda wõinud: „pole see ju mitte minu laps, kes seal wette kukkus.“ Nõndawiisi mõeldes oleks tema rahulikult oma paika istuma jäänud, aga siis oleks ka tema laps uppunud.

Rui mitmetest meiegi rahwa kodudest ei ole „oma laps“ seal kaugel, wette woodes hinge waagumas! Rui mitu aga meist on neid päästmas? Sina ehk ütled: minul ei ole „oma laps“ merel! Lugeja, õpi „noorest emast“ loetud loos. Ja kuigi see nõnda peaks olema, et sinul „oma last“ merel ei ole, siiski on meie meremehed, kes sadamalinna kiusatustesse kipuvad uppuma, sinu „oma sugurahwa“ lapsed; ja oled sina tõsine ristiniimene, siis tunnistad sina wõrssi wõõramagi inimese oma ligimeseks.

Igal juhtumisel on sinulgi põhjust rõõmus olla ja meremissioniga peastmissetööd teha.

Meremeeste omaksed olgu meremeeste sõprade esimeses reas. Paluge omaksete eest. Eestpalwe on wägew wõim!

Aga mitte ainult omaksete eest, paluge kõikide meremeeste eest! Ürge wäsi! Ja kui teie palute, siis kirjutage ka kirjasid meremeestele! Rui meremees kodumaalt enam kirja ei saa, siis rõhub see teda weel sügawamasse kiusatuste poris. Meremission loodab kõige pealt meremeeste omaksete ja sõprade peale.

Ja tervele kodumaale, ning selle iga üksikule liikmele seab see armastus nõudmise. Armastus sunnib kõike ütlemä: „Need on minu oma rahwas, minu oma lapsed, kes hukka ei taha minna.“

Riigi walitsus ehitab kardetawatele paikadele majakad, mis meremeestele õiget mereteed näitawad. Tema korraldab lootsi-jaamasid meremeestele abiks ja asutab konsulaatid wäljamaale. See on tarwilik ja hea, aga rahwa kohuseks jääb meremeeste waimliste tarbete täitmine ja kõlblise elu toetamine.

Meremehed on oma kodumaa kiriku ristitud ja armulaul käiwad liikmed. Neil on oma waimulik ema

käest õigus ema hoolt oodata. Muude mererahwaste kirikud on oma meremissioni aluseks Pauluse sõna pannud: „Kui keegi omaksete ja iseäranis just oma pereliikmete eest hoolt ei kanna, see on oma usu ära salganud ja on pahem kui pagan.“ 1 Tim. 5, 8. (Soome keelse tõlke järele). Ka meie kodumaa kirik on sellele äratundmisele tulnud.

Meremissionitöö on armastusetöö, mida kirik iseäralise armastusega tegema peaks. Uga seda tööd ei wõi sunniwiisil teha. See peab armastusest oma alguse saama. Ja see armastus ongi meremissioni sünnitatud. Aratagu see armastus ka meie seas palju uusi meremissioni sõpru.

Ewangeliumi õnnistus mere- meeste seas.

Es pool nägime, kuida ewangelium meremehi otsib ja leiab. Ühes sellega oleme näinud, et see armastusehallikast välja keeb. Uga kas toob „Meremeeeste missioni ewangeliumi“ kuulutamine enesega tõsist õnnistust kaasa?

Norra esimene meremeeestejutlustaja kirjutab sellest tööst lahtudes: „Olen õppinud merd ja meremehi armastama. Olen näinud, et inimese ainumas päästja Kristus on.“ Riisamasugused on kõikide meremissionitöölaliste elunähtused olnud. Issanda suuri tegusid on nemad näha saanud. Seal, kus inimese wägi enam midagi ei ole wõinud teha, seal on Kristuse wägi patu-orjastid orjusest päästnud. Meremeeeste-ilm on ewangeliumi õnnistuse elawaks tõenduselks. Sagedaste saame meie kuulda, kuidas meremeeestemissioni ewangelium meie kadunud merepoegasid on õnnistuse-hallikale juhatanud ja näha kuidas see õnnis-

tuseks on olnud niihästi wanadele kui noortele, kaptenitele ja madrustele. Meremeestemissiooni ewangelium ei tee mingit wahet kuuljate wahel. See kuulutab kõikidele ristilöödud ja ülestõusnud Õnnistegijat. Kui süda muutub, siis kautab kiufatus oma jõu.

Keegi wana meremees ütles: „Kallis on risti juures ankrus olla. Selles paigas leiab ankur kindla kinnitusekoha.“

Noor surija meremees lausus: „Kui maailm teaks, mis armas on Jumalat isaks kutsuda.“ Armas ja kindel on ewangeliumi õnnistus meremeestele.

Keegi Rootsi merekapten kirjutab: „Meremissiooni toetades tõstame meie meremeesteseisust, wähendame laewaõnnetuste arwu ja wäljastpidise-elu halbtusi, aga kõige pealt päästame hingesid Kristusele. Kes, nii kui mina, 40 aastat merel on purjetanud, teab, kui tähtis meremissioon on.“ Schäfer, kes üks Saksa siememissiooni parematest tundjadest on, ütleb meremissiooni õnnistusest: „Meremissioon tahab meremeesteseisust neist hädaohutudest päästa, mis nende elukutsest järgnewad. See tahab neile feestpidist iseloomu, jõudu nende waenlaste wastu anda. Sellepärast töötab meremissioon kõlblise- ja usuelu sihis.“

Rodumaa rahwalegi on meremissioonist kasu: „Läkitä oma leib wee peale, sest pika aja pärast leiad sina seda jälle.“ Rog. 11, 1. Keegi jõukas laewaomanik ütles meremissiooniõpetajale Hamburis: „Kui mina meremissioonile marga annan, siis saan kümme tagasi.“ Rahwas, kes meremissioinitööd toetab, saab sellest ise suurt rahalist kasu.

Soome meremissiooniselts saadab iga aasta läbistikkü kolm korda enam raha kodumaale, kui see asutus rahwale maksma läheb.

Kodumaa kirikule on meremissionist õnnistust. Paljud selle parematest liikmetest on oma waimlise kaswatuse merel saanud. Meie tunneme meremehi, kes meremehe elust lahkudes on oma koguduse sammasteks saanud. Meremissioniõpetajate ja missionaride kaudu saawad kodumaa kogudused usulikku kinnitust. Niisama on kirjan- dusel, mida meremission maal ja merel laotab, suur mõju kodumaa usulise ja kõlblise elu kohta. Paganamissionile on suurt tuge meremissionist. Sumalakatmata meremees on kristlase nimele suureks häbiks. Alga paljugi õnnistust laotab usklik meremees paganate sekka, kelledega tema sagedaste kokku puutub. Oleme siis näinud, et meremeeste- missioni ewangelium on õnnistuseks meremeestele, nende omaksetele, kodumaale, selle kirikule ja paganamissionile.

Meremees!

Rui sadamašse tuled, kus meremeestemissioni-maja on, mine siis kohe kõigepealt sinna! Seal leiad sina truuwisid sõpru ja mõistlikka nõuandjaid. Elukohta walides ole ettevaatlik, muidu sattud südamet peetjate küüsi!

Ole ettevaatlik, kui kahtlaste äride ja pettusepesade saadikud (ruunarid) sinu ligi tikuvad!

Ära maitse kunagi joowastawaid jookisid! Need on nii mõnegi meremehe ajalikult ja igaweste õnnetuks teinud.

Ära raiska oma waewaga teenitud raha! Saada oma raha nõnda sagedaste kui wõid — koju! Selles aita- wad sind maksuta ja häämeelega meremissioni õpetajad ja missianarid.

Rinnita oma elu ja asjad õnnetuse wastu!

Walwa, et sina oma rahwust ei salga ega kaota!

Soia hoolega oma kirjad ja tunnistused (discharges) alal.

Ära laevast iialgi karga!

Kirjuta sagedaste — kui võimalik, siis igast sadamast — koduolevatele omafetele!

Ära purusta kunagi head vahetorda oma koduga!

Alusta oma isa ja ema, et sinu käsi hästi käiks ja sina kaua maa peal elada võiksid!

Pea meeles, et igalpool, kus sina liigud, oma kodumaa eest väljas oled! Too au oma kodumaale!

Rõige pealt aga võta Jeesus kaasa, sest ainult Tema juhib sinu elulaeva igawese kodumaa rahu rannale!

Rbl. 75
Kpl. Nr. 60
Kv. No. 24/178

11

200 11960
40 7920

---

160 1780
1190

2430

720
120

7920